

ARTHUR

Toneelspel in vijf bedrijven

door

MARCEL ROIJAARDS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ARTHUR** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MARCEL ROIJAARDS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2016 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **20** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

GWYTHYR - Koning van de hemel.

LUGH - De god van het licht, de oorlogsheld van de hemel.

ANGUS MAC OG - God van de jeugd, de liefde en de schoonheid.

GWYNN AP NUDD - Koning van de onderwereld. Tegenpool van Gwythyr.

TARANIS - De god van het onweer.

ARAWN - God van het dodenrijk, wraak, terreur en oorlog.

MERLIJN (JONG/VOLWASSEN) - Een magiër. Zoon van de goden.

ARTHUR - De koning van Engeland.

GUINEVERE - De vrouw van Arthur.

LANCELOT - Vriend van Arthur. Bevelhebber van zijn leger.

NIMUE (JONG/VOLWASSEN) - Opperheks. Dochter van de goden.

MORGAN LE FAY - Een heks.

MORGAUSE (MOOI/LELIJK) - Een heks.

ELAINE - Een heks.

MORDRED - Het heksenkind. Zoon van Arthur en Morgause.

SIR PELLINORE - Een dolende ridder op zoek naar het queeste dier.

ROBBIE - Een gewone Engelsman.

JOHN - Een gewone Engelsman.

LUCY - Een gewone Engelsman.

AARTSBISSCHOP - De aartsbisschop van Canterbury.

RIDDER - Ridder van de aartsbisschop.

SIR LOT VAN LOTHIAN EN ORKNEY - Edelman. Tegenstander van Arthur.

SIR CANTER VAN AZOW TOT MAR - Edelman. Trouw aan Arthur.

SIR GRUMMORE GRUMMURSUM - Edelman. Trouw aan Arthur.

SIR TRISTRAM - Edelman. Trouw aan Arthur.

SIR GAWAINE - Edelman. Trouw aan Arthur.

KOM MET WATER - Magische verschijning, bezit het zwaard Excalibur.

HARNAS - Beschermmer van de vloeibare gedachten.

HET QUEESTE DIER - Een fabeldier.

SPIEGELBEELD 1 - Spiegelbeeld van Arthur.

SPIEGELBEELD 2 - Spiegelbeeld van Arthur.

ENGELTJE - Dienaartje van de goede goden.

DUIVELTJE - Dienaartje van de slechte goden.

DIVERSE RIDDERS, HEKSEN EN BURGERS

TIJD:

Het stuk speelt zich af ten tijde van de Middeleeuwen. In de hemel, de onderwereld en daar tussenin te Engeland.

DECOR:

De locatiebeschrijvingen in de tekst (luchtkastelen, zeeën, bergtoppen, moerassen, enz) hoeven door de vormgevers niet al te letterlijk genomen te worden. Het zijn sfeeraanduidingen om de fantasie te prikkelen.

Ondanks de waslijst van personages zou het mooi zijn om het stuk te spelen met veertien acteurs/actrices. Moet kunnen. Of is dat een droom van Pellinore?

EERSTE BEDRIJF

SCÈNE 1

(In de hemel. Terwijl het publiek binnenkomt, zitten zes goden met elkaar te eten aan een langwerpige tafel. Ze zijn verdeeld in twee kampen. Aan de ene kant van de tafel zitten de goden uit de hemel: Gwythyr, Lugh en Angus mac Og; aan de andere kant de goden uit de onderwereld: Gwynn ap Nudd, Taranis en Arawn. Het midden van de tafel is een groot niemandsland. In de verte klinkt soms onweergezoffel, verder heerst er een ijzige stilte; de spanning is te snijden. Dan neemt eindelijk Taranis het woord)

TARANIS: Op het vlees had wat meer zout gemogen.

ANGUS MAC OG: *(Na een stilte)* Smaken verschillen.

TARANIS: *(Na een stilte)* Dan is die van jullie nogal flauw.

LUGH: *(Fel)* Wat zei je?

GWYTHYR: Rustig!

ARAWN: *(Na een stilte)* Een beetje peper had ook geen kwaad gekund.

ANGUS MAC OG: *(Na een stilte)* Waarom gaan jullie niet naar huis als het je niet bevalt?

TARANIS: We wachten het toetje nog even af. Misschien heeft dat meer smaak. Wil je het zout doorgeven?

LUGH: Ontevreden mormels!

GWYNN AP NUDD: *(Staat op)* Mormels? Noem jij ons mormels?

GWYTHYR: Heren, alstublieft, laten we het gezellig houden.

GWYNN AP NUDD: We vinden het niet gezellig. Kom terzake, Gwythyr, wat wil je van ons?

GWYTHYR: Laat me je eerst nog een glaasje inschenken.

GWYNN AP NUDD: Ter zake!

GWYTHYR: We hebben jullie uitgenodigd om het over de aarde te hebben.

TARANIS: Onze speeltuin.

GWYTHYR: De aarde is geen speeltje, het gaat om het lot van miljoenen zielen.

ARAWN: Onderkruipsels.

GWYTHYR: Mensen!

ARAWN: Het vuilnisbakkenras!

GWYTHYR: Waarom toch die haat? Heb medelijden met ze. Ze beleven moeilijke tijden, worden gekweld door ziektes en oorlogen.

TARANIS: Je bedoelt dat wij op voorsprong staan?

GWYNN AP NUDD: Ons kwaad wint het van jullie goed.

ARAWN: Proost! Waar blijft het toetje?

GWYTHYR: Laten we onze strijd staken. De aarde gaat eraan kapot.

GWYNN AP NUDD: Wat heb je ons te bieden?

GWYTHYR: Vergeving. We nemen jullie op in onze familie.

ANGUS MAC OG: Verlaat jullie kille onderwereld en kom in de warmte van onze hemel wonen.

TARANIS: Slijmbal.

GWYNN AP NUDD: Wie zal er aan het hoofd van die familie staan?

GWYTHYR: Nou uh... tja, daarover valt natuurlijk te praten, maar uh... voorlopig lijkt het mij verstandig... dat uh...

GWYNN AP NUDD: Nou?

GWYTHYR: Ik.

GWYNN AP NUDD: Nooit.

GWYTHYR: We zouden eventueel ter zijner tijd, als de mogelijkheid zich voordoet, verkiezingen kunnen houden.

GWYNN AP NUDD: Spaar je de moeite. Wij staan op winst en je biedt ons de troostprijs aan? Vergeet het maar. Heren, we gaan.
(De goden uit de onderwereld staan op)

GWYTHYR: Je zou vice-president kunnen worden.

GWYNN AP NUDD: Ik word keizer en jullie mogen mijn slaafjes zijn.

GWYTHYR: Je wilt totale oorlog?

GWYNN AP NUDD: Nooit meer vlees zonder zout.

GWYTHYR: Vrees dan de gevolgen. *(Ze staan allemaal op, trekken hun wapens. Er klinkt een luide onweersslag)*

GWYNN AP NUDD: We zullen zien wie de sterkste is, maar niet hier. De aarde zal ons strijdveld zijn.

GWYTHYR: We zullen het lot van de mens met al onze krachten beschermen.

GWYNN AP NUDD: We zullen de mens vernietigen en daarmee jullie.

GWYTHYR: Het recht zal zegevieren.

GWYNN AP NUDD: We zullen zien.

SCÈNE 2

(Eén zijde van het toneel stelt nu de onderwereld voor, waarin de slechte goden zich teruggetrokken hebben, de andere zijde de hemel met de goede goden. Ze beraadslagen de te volgen strategie voor hun strijd)

LUGH: Ze zullen al hun krachten gebruiken.

ANGUS MAC OG: Al hun demonen en hellevuur.

GWYTHYR: We zullen iemand naar de aarde sturen die de mens tegen hun kwaad kan beschermen.

LUGH: Een oorlogsheld! Ik!

GWYTHYR: Nee, met kracht zullen we deze strijd niet winnen, wat we nodig hebben is een goede macht.

ANGUS MAC OG: Wie?

GWYTHYR: Een magiër. *(De goede goden stellen zich op voor een magisch ritueel. Ondertussen horen we de slechte goden overleggen)*

ARAWN: Ze zullen al hun krachten gebruiken.

TARANIS: Al hun engelen en hemelvonken.

GWYNN AP NUDD: We zullen iemand naar de aarde sturen die de mens zal vernietigen.

ARAWN: Een oorlogsheld! Ik!

GWYNN AP NUDD: Nee, met kracht zullen we deze strijd niet winnen, wat we nodig hebben is een boze macht.

TARANIS: Wie?

GWYNN AP NUDD: Een heks. *(Ook de slechte goden stellen zich op voor een magisch ritueel. Als beide partijen klaar zijn, zeggen ze onder luide donderslagen en lichtflitsen hun bezweringsformules)*

GOEDE GODEN: Butterflais end honniebees!

SLECHTE GODEN: Devils end snaiks!

GOEDE GODEN: Moenlaiht end starsjain!

SLECHTE GODEN: Tundur end laihtning!

GOEDE GODEN: Riffers end oseans!

SLECHTE GODEN: Blud end mud!

GOEDE GODEN: Com toegetter end giv us hooly pauwer!

SLECHTE GODEN: Com toegetter end giv us apokaliptik pauwer!

GOEDE GODEN: Giv burt toede magik boi!

SLECHTE GODEN: Giv burt toede dimon girl!

GOEDE GODEN: Let him saif de piepul daun on urt!

SLECHTE GODEN: Let hur kil de piepul daun on urt!

GOEDE GODEN: Appier!

SLECHTE GODEN: Appier! *(In de hemel komt een klein jongetje vanuit het niets te voorschijn. Hij heeft een lange witte baard en draagt een blauwe puntmuts op zijn hoofd. In de onderwereld komt een klein meisje te voorschijn. Ze heeft lange grijze haren en draagt een zwarte puntmuts op haar hoofd)*

MERLIJN: Hoi.

NIMUE: Hoi.

GOEDE GODEN: Welkom, zoon.

SLECHTE GODEN: Welkom, dochter.

MERLIJN: *(Tovert een lolly te voorschijn)* Willen jullie een lolly?

NIMUE: *(Tovert een slang te voorschijn)* Willen jullie een gifslang?

MERLIJN: Hoe heet ik?

GODEN: Merlijn.

NIMUE: Hoe heet ik?

SLECHTE GODEN: Nimue. *(Terwijl het donker wordt, vermengen zich luide donderslagen en de echo's van de genoemde namen)*

SCÈNE 3

(Op de aarde, te Londen. Een bewolkte, sombere middag. Twee mannen en een vrouw komen van verschillende kanten op. Ze zien er sloeberig uit, hebben flessen bier in hun hand en zijn lichtelijk aangeschoten)

ROBBIE: Hé, John!

JOHN: Hé, Robbie!

LUCY: Hé, Robbie en John!

ROBBIE EN JOHN: Hé, Lucy!

LUCY: Hoe is het?

ROBBIE: Slecht.

JOHN: Slecht.

ROBBIE: Geen cent in mijn zak, geen kruimel in mijn buik.

JOHN: Voor een gewoon mens zitten er geen krenten in de pap.

ROBBIE: Mijn tante is kreupel en mijn hond heeft de bof.

JOHN: Het leven is een vloek!

ROBBIE: Een kwelling zonder eind.

LUCY: Nou, nou, wat een gejammer. Een arme ziel mag dan wel geen centen hebben, hij kan toch zingen? Kom, drink nog een slok en zet open die strot! De pleurislijders wals!

ROBBIE, JOHN EN LUCY:

Het midden der tijden
is duister en donker,
cholera en de zwarte dood
liggen in elke steeg en goot.

De mens bedelt en kruipt,
vloekt, siddert en huilt,
kijkt angstig omhoog
naar de dreigende hemelboog.

Op elke hoek van de straat
kan een heks of duivel staan,
hij slaat je laatste uur
en gooit je in het helle vuur.

Maar ons hoor je niet klagen
in deze duistere dagen,
Hey ho, hey ho, hey ho!

Laat de demonen maar schreeuwen,
zuip en verdrink de Middeleeuwen.
Hey ho, hey ho, hey ho!

Al zijn onze noten nog zo vals,
wij dansen de pleurislijders wals.
Hey ho, hey ho en cheerio!

SCÈNE 4

(Een ridder komt op)

RIDDER: Maak plaats, gespuis!

ROBBIE: Mag een gewoon mens niet eens meer staan waar hij wil?

RIDDER: Je mag aan de galg gaan hangen. Dat is jullie plaats!

JOHN: Ik blijf liever met mijn benen op de grond. *(Robbie, John en Lucy rennen af. Een groep edellieden komt op, gevolgd door de aartsbisschop van Canterbury. Enkele ridders duwen een steen op waarin een zwaard gestoken is. Ergens op de achtergrond staat een jonge schildknaap: Arthur. Niet ver van hem vandaan, verschijnt Merlijn, die nu een volwassen man is)*

RIDDER: *(Na een trompetstoot)* Buig, buig! Kniel neer voor de eerwaarde aartsbisschop van Canterbury.

AARTSBISSCHOP: Edellieden van Engeland. Zoals u allen weet, is verleden week, tot ons grote verdriet, Uther Pendragon, onze dierbare vorst, de koning van Engeland, overleden.

EDELEN: Ai ai!

AARTSBISSCHOP: Hoezeer wij ook door verdriet zijn bevangen, we moeten aan de toekomst van ons vaderland denken. Daarom zijn wij vandaag samengekomen om een nieuwe koning te kiezen.

EDELEN: De koning is dood, lang leve de koning!

AARTSBISSCHOP: Omdat Uther geen kinderen had, is er geen natuurlijke troonopvolger, maar gelukkig heeft God ons een teken gegeven.

EDELEN: Amen.

AARTSBISSCHOP: Vanochtend stond deze steen voor de kerk met een zwaard erin gestoken. Eronder staat: 'Wie dit zwaard uit deze steen trekt, zal de nieuwe koning van Engeland zijn.'

EDELEN: Dat kan iedereen!

AARTSBISSCHOP: We zullen zien. U krijgt allemaal een kans. Sir Lot van Lothian en Orkney, aan u als eerste de beurt.

SIR LOT: Edelachtbare, ik respecteer uw gezag, maar vraagt u mij alstublieft om een andere daad. Laat me draken verslaan of tegen zeven legers vechten. Dit is te makkelijk. Op zo'n manier wil ik geen koning worden.

AARTSBISSCHOP: Het is de wil van God. Ik gebied het u!

SIR LOT: Kunnen jullie dan even de andere kant op kijken? Voor een held voelt dit als een vernedering. *(Hij trekt aan het zwaard, maar krijgt er geen beweging in)* Wat is dit voor flauwekul? *(Hij probeert het nog een paar keer, met steeds meer geweld. De andere edelen*

beginnen te lachen) Wat nou? Wat staan jullie nou te lachen?
Probeer het zelf eens!

AARTSBISSCHOP: Sir Tristram.

SIR TRISTRAM: Maak plaats, Sir Lot, neem me niet kwalijk dat ik het zeg, maar u pakt het verkeerd aan. Het gaat niet om brute kracht, maar wiskundige precisie. Ik ga dit heel geometrisch aanpakken. Kniel maar vast voor me neer! *(Hij trekt met verschillende wetenschappelijk onderlegde methodes, maar er gebeurt niets)*

AARTSBISSCHOP: Sir Gawaine.

SIR TRISTRAM: Ja maar... nog even, het lukt heus wel. Echt...

SIR GAWAINE: Je beurt is voorbij, ventje. Laat dit maar aan mij over. Fluitje van een cent. Verleden week heb ik in mijn eentje honderd Fransen omgelegd. Met mijn blote vuisten.

AARTSBISSCHOP: Probeert u het nou maar.

SIR GAWAINE: Natuurlijk. Natuurlijk. Als ik koning ben, zal ik u allemaal belastingverlaging geven. Zo ruimhartig ben ik nou eenmaal.

AARTSBISSCHOP: Gawaine!

SIR GAWAINE: Ja?

AARTSBISSCHOP: Doe het!

SIR GAWAINE: Rustig maar! *(Trekt)* Het gaat niet. Ik... Het komt misschien door die oude oorlogswond van me. Ik heb hier nogal veel pijn. Hier, kijk...

SIR GRUMMORE: Ik heb vandaag nog meer te doen, mag ik even. *(Hij trekt meerdere keren aan het zwaard, omdat er geen beweging in krijgen is, wordt hij steeds driftiger)* Verredomme!

AARTSBISSCHOP: Let op uw woorden! *(De edelen proberen nu met zijn allen aan het zwaard te trekken. Uiteindelijk vallen ze allemaal op de grond en beginnen te discussiëren)*

EDELEN: *(Door elkaar heen)*

Het gaat om de juiste methode.

Precies.

Je moet je voeten niet te dicht naast elkaar zetten.

Ruimte houden.

En ietsje buigen.

Jij bleef te recht staan.

Ik?

Ja, jij, ja!

Helemaal niet!

Ja, nee, echt, hoor, je moet meer door je benen zakken.

Zo?

Ja, en dan de kracht uit je bovenbenen halen.

Misschien helpt het om wat talkpoeder op je handen te doen?

Niet zo veel, man!

En eerst je spieren even opwarmen, hè, dat helpt ook reuze goed.

(Tijdens de discussie en opwarmingsoefeningen van de edelen, die onderdompelen in wolken van talkpoeder, spreekt Merlijn Arthur aan)

MERLIJN: Waarom probeer jij het niet?

ARTHUR: Ik? Ik ben maar een doodgewone jongen.

MERLIJN: Wie weet zeker wie hij is?

ARTHUR: Als zij het niet kunnen, dan kan ik het zeker niet.

MERLIJN: *(Tovert een appel te voorschijn)* Denk je dat je deze appel op zou kunnen eten zonder hem aan te raken.

ARTHUR: Het lijkt me moeilijk.

MERLIJN: *(Houdt de appel voor Arthurs mond en laat hem een hap nemen)* Soms zijn dingen makkelijker dan je denkt. Probeer het nou maar.

ARTHUR: Mag het wel?

MERLIJN: Luister naar je hart. *(Arthur loopt twijfelend naar het zwaard en slaat er na een tijdje zijn hand omheen. Na een diepe inademing, trekt hij het zonder enige moeite uit de steen. Vol verbazing kijkt hij ernaar)*

ARTHUR: Wat... wat heb ik gedaan? Droom ik? *(De edelen staan nog steeds te discussiëren en hebben niet gemerkt dat Arthur het zwaard uit de steen heeft getrokken)*

LOT: Het zit hem in de hefboombeweging die je met je rug moet maken. Ik zal het jullie demonstreren. *(Wil het zwaard pakken, maar merkt dat het niet meer in de steen zit. Dan ziet hij Arthur ermee staan)* Kom, knul, geef dat zwaard eens hier.

ARTHUR: Alstublieft, meneer.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto